

TYÖVOIMAPALVELUIDEN KEHITTÄMINEN-TYÖRYHMÄN KOKOUS

Aika: 5.3.2026 klo 9.00 – 11.00

Paikka: Teams-kokous

Osallistujat:

Puheenjohtaja: Tiina Korhonen (TEM)

Osallistajat: Viljamaa Outi (TEM), Tötterman Patrik (KT), Heinonen Hanna-Mari (Suomen Yrittäjät), Mänttari-Tikka Ulla (Kontiolahden kunta), Saari Timo (Elinvoimakeskus), Vartio Eeva (STM), Mentula Simo (VM), Lauri Laajala (Perhon kunta), Kortet Milka (Palta), Anttonen Lari (TEM), Kellomäki Perttu (Kokkolan kaupunki), Taulu Heikki (Akava), Heinämäki Liisa (Alavuden kaupunki), Holm-Richardson Niina (Kymenlaakson hyvinvointialue), Tiensuu Alli (SAK), Räsänen Mikko (EK), Sirviö Tom-Henrik (STTK), Ruokonen Toni (TEM), Ruth Kimmo (TEM), Lindberg Erja (Kuntaliitto), Sorjonen Annukka (Helsingin kaupunki), Tuliara Merru (HELA), Vogt Ellen (Hyvil Oy), Pajula Pasi (Kela), Westerlund Jaakko (KEHA).

Sihteeristö: Hokkanen Anne (TEM), Oinonen Tiina (TEM)

Erikseen kutsutut: Liski-Wallentowitz Hanna (TEM), Savolainen Janne (TEM)

KÄSITELLYT ASIAT

1. Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja Tiina Korhonen avasi kokouksen.

2. Asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin asialista.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja (tiimerissä).

4. Ajankohtaiset asiat

Puheenjohtaja totesi paljon erilaisia asioita olevan meneillään. Hallituskauden viimeiset HE:t on annettava syksyllä, mikä näkyy valmisteluissa. KEHAN tehtäviin liittyvä lainsäädäntövalmistelu on käynnistynyt. HE on tarkoitus antaa syksyllä, muutosten on tarkoitus tulla voimaan 2027. [Meriteollisuuden osaajaselvitys](#) julkaistiin 11.2. HE työnhakijan avointen korkeakouluopintojen aikaista työttömyysturva-oikeutta koskevaksi lainsäädännöksi on tarkoitus antaa eduskunnalle kevätistuntokaudella. TEM:n 22.1. julkaisema selvitys suosittaa keinoja yrittäjyyteen liittyvän työttömyysturvan tulkintojen yhdenmukaistamiseksi ja selkeyttämiseksi. (ks. [TEM tiedote](#)).

Lisäksi STM:n työryhmä esittää, että kuntouttava työtoiminta, sosiaalinen kuntoutus sekä vammaisten henkilöiden työllistymistä tukeva toiminta yhdistetään sosiaalihuoltolakiin uudeksi työikäisten toimintakyvyn ja osallisuuden tueksi, joka perustuisi asiakkaan tarpeeseen ja vapaaehtoisuuteen eikä olisi työttömyysturvain mukainen työllistymistä edistävä palvelu. HE on tarkoitus lähettää lausunnoille huhtikuussa.

5. Tulorekisteri-HE: lausuntopalaute

Lari Anttonen TEM:stä kertoi tulorekisteri HE:n lausuntopalautteesta (esitys tiimerissä). Esi-tyksen keskeisin muutos liittyy työvoimaviranomaisten mahdollisuuteen käsitellä asiakkaan tulotietoja nykyistä laajemmin järjestämislaissa tarkoitettujen palvelujen ja tehtävien järjestämiseen ja tuottamiseen sekä niitä koskevaan valvontaan, kehittämiseen, seurantaan, arviointiin, tilastointiin, ennakkointiin ja ohjaukseen. Kunnan oman toimialan palvelut olisivat mukana, jos niistä olisi sovittu työllistymissuunnitelmassa.

Lausuntoja saatiin määräaikaan mennessä 43. Suuret työvoimaviranomaiset katsoivat käyttötarkoitukset liian kapeiksi kuntien toimintaan, mutta pienemmät pitivät niitä tarkoituksenmukaisina. Käyttötarkoituksia pidettiin yleisesti laajoina ja tulotietojen saamisen oikeasuhtaisuus ja välttämättömyys kyseenalaistettiin, kuten myös käyttötarkoituksen sidonnaisuuden periaatteen täytyminen.

Keskustelussa nostettiin esiin, ettei esityksestä käynyt selkeästi ilmi mitkä palvelut tulisi rakentaa rekisterin yhteyteen. Kaupunkien näkemys on, että palvelut tulisi rajata työllistymissuunnitelmaan kirjattaviin tehtäviin. Anttonen totesi, että valmistelua on tehty mahdollistavasta näkökulmasta käsin ja muitakin kuin ei-järjestämislain mukaisia palveluja voitaisiin ottaa mukaan. Tietosuojavaltuutetun lausunto vaikuttaa siihen, millaisella esityksellä asiassa edetään.

Puheenjohtaja totesi valmistelun jatkuvan lausuntopalautteen pohjalta tehtävien linjausten myötä.

6. Työvoimapalveluiden kehittämistarpeet kuntouttavan työtoiminnan uudistamisen yhteydessä: Arviomuistion lausuntopalaute

Hanna Liski-Wallentowitz TEM:stä esitteli keskeisiä havaintoja arviomuistion palautteesta, joka koski työvoimapalveluiden kehittämistarpeita kuntouttavan työtoiminnan uudistamisen yhteydessä (esitys tiimerissä). Lausuntoja saatiin yhteensä 97 ja ne antoivat hyvän kokonaiskuvan alueiden tilanteesta.

Enemmistö työllisyysalueista ei kannattanut uusia tehtäviä tai täysin uutta palvelua, vaan piti nykyisiä, kunnan ja HVA:n kanssa toteutettavia palveluja riittävinä; uusi palvelu nousi esiin lähinnä järjestöjen lausunnoissa. Tiukempaa sääntelyä ei pidetty tarkoituksenmukaisena. Kehittämisehdotuksia esitettiin erityisesti räätälöityihin palveluihin, uravalmennukseen, työhönvalmennuksen monipuolistamiseen ja viranomaisten yhteistyöhön.

Arviomuistion palautteesta käytiin vilkasta keskustelua. Huolta oli erityisesti siitä, että järjestelmässä on paljon asiakkaita, jotka jäävät väliinputoajiksi ja toimeentulotuen uudistus tuo mukanaan uusia asiakasryhmiä. Myös uudistuksen aikataulu huolestuttaa, sillä osa hyvinvointialueista on jo irtisanonut kuntouttavaan työtoimintaan liittyviä sopimuksia. Lisäksi resurssien riittävyys herätti huolta. Keskustelussa korostui myös roolien epäselvyys työvoimaviranomaisten ja hyvinvointialueiden välillä. STM:n ja TEM:n rinnakkaistyötä pidettiin hyvänä, mutta yhteensovittamisessa nähtiin haasteita.

Useissa puheenvuoroissa painotettiin tarvetta tarkastella kokonaisuutta järjestelmätasolla yksittäisten palveluratkaisujen sijaan. Alueellisten yhteistyösopimusten edistäminen nähtiin tärkeäksi. Uusia rakenteita ei kuitenkaan enää tulisi luoda, koska ne lisäävät kustannuksia. Hyviä esimerkkejä toimivista käytännöistä on jo olemassa, ja niitä tulisi hyödyntää.

Liski-Wallentowitz korosti keskustelun lopuksi, että tarvitaan nykyistä laajempi järjestelmätason tarkastelu ja selkeät strategiset linjaukset, jotka todennäköisesti heijastuvat myös tulevaan hallitusohjelmaan. Jatkovalmistelun haasteina on aikataulupaineet sekä STM:n ja TEM:n valmistelun synkronointi. STM valmistelee hallituksen esitystä sosiaalihuollon kokonaisuudistuksesta yhdessä alatyöryhmän esitysten kanssa, ja siirrettävälle vastuulle on löydettävä rahoitus työvoimaviranomaisille. TEM valmistelee siirtyvän rahan kohdentamista työvoimaviranomaisille, minkä osana huomioitaisiin myös Kuntaliiton esitys kolmannelle sektorille suunnattavasta rahoituksesta. Esitys tulee lausuntokierrokselle siltä osin kuin se edellyttää muutoksia järjestämislakiin.

7. Nuorten tilanne työmarkkinoilla -tilannekatsaus

Janne Savolainen TEM:stä kertoi nuorten tilanteesta työmarkkinoilla (esitys tiimerissä). Savolainen totesi nuorten työttömyyden alkaneen rakenteellistua, sillä passiivisempi ja pitkittyvä työttömyys on lisääntynyt. Samalla nuorten tulevaisuususkko, joka perinteisesti on ollut vahvaa, on nuorisobarometrin mukaan heikentynyt merkittävästi.

Savolainen kertoi myös alustavia havaintoja puoliväliriihen kirjauksiin liittyvästä selvityksestä, jonka tarkoituksena on kartoittaa keinoja alle 29-vuotiaiden nuorten palkkaamisen helpottamiseksi. Savolainen teki myös nostoja hyvistä käytännöistä muista Pohjoismaista. Erityisesti IPS (Sijoita ja valmenna)-toimintamallista löytyy paljon tutkimuskirjallisuutta, joka tukee sen vaikuttavuutta. Palveluissa monialaisuus ja ”rinnalla kulkeminen” on nähty keskeiseksi työllistymistä edistäväksi keinoksi. Lisäksi palveluntuottajien kannustinjärjestelmät sekä yksityisen ja kolmannen sektorin aktiivisuus palveluissa lisäävät vaikuttavuuden todennäköisyyttä. ESR-rahoitusta kannattaa hyödyntää nykyisellä ja tulevalla rahoituskaudella. Savolainen kertoi lopuksi, että nuorten työllistymisasettelä koskevat valtionavustuspäätökset on tehty, rahoitus haettu kokonaisuudessaan ja hakemukset on tulleet kaikilta työllisyysalueilta.

Keskustelussa nostettiin esiin mm. rahoitustason olevan hyvin erilainen Suomessa verrattuna muihin Pohjoismaihin, mikä johtaa siihen, ettei vaikuttavampaa palvelua – mm. IPS-toimintamallia - pystytä käyttämään. IPS-toimintaa todettiin kehitettävän yhä hankkeina, muun muassa ESR-rahoituksella, vaikka mallia on kehitetty jo pitkään ilman pysyvää rahoitusta.

Puheenjohtaja korosti, ettei EU-rahoituksen roolia tulisi vähätellä. Alueilla on mahdollisuus päättää EU-rahain käytöstä itsenäisesti ja kohdentaa sitä vaikuttavimpiin palveluihin. Velkajarru tuo lisähaasteita, minkä vuoksi EU-rahoituksella tehdään ja joudutaan tekemään jatkosakin merkittävä osa työllisyyspalvelujen kehittämisestä.

8. Työvoimapalvelujärjestelmän tila-selvitys: tilannekatsaus

Tiina Oinonen TEM:stä piti lyhyen tilannekatsauksen työvoimapalvelujen tila-selvityksen valmistelutilanteesta (esitys tiimerissä). Selvitystä käsitellään työllisyyden edistämisen neuvottelukunnassa ja se on vuoden 2026 työn fokuksena. Tarkoitus on antaa selvitys valtioneuvostolle alkuvuodesta 2027.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja totesi, että seuraava kokous pidetään 4.6. Asialistaa täydennetään lähempänä kokousta mm. kehysriihestä mahdollisesti tulevien aloitteiden osalta. Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.45.